

Γιώτα Κριλή: Ο τελευταίος γεωργός

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Μέρος έβδομο

Τον υποδέχτηκε η γιαγιά του η Αντρέαινα γεμάτη συγκίνηση και χαρά που ο εγγονός της επέστρεψε στο σπίτι, που είχε χτίσει ο μακαρίτης ο άντρας της. Στο σπίτι που του λόγου της μπήκε νυφούλα και είχε περάσει τα πιο όμορφα χρόνια της ζωής της. Το σπίτι που σφετερίστηκε ο αχαϊρευτος ο Καρακόλιας και την πότισε μύρια φαρμάκια. Ο άσπλαχνος Καρακόλιας που πούλησε τα παιδιά του και κείνα έριξαν μαύρη πέτρα πίσω. Δόξαζε το Μεγαλοδύναμο που είχε κακό τέλος. Είχε κολλήσει σύφιλη και την μετέδωσε και στη γυναίκα του. Τυραγνίστηκαν κάμποσα χρόνια και τελικά τους έφαγε η μαύρη γη. Και το πιο εξωφρενικό ήταν που μετά την κηδεία, τα αδέρφια του προσπάθησαν να διεκδικήσουν την περιουσία. «Ήμαρτον, Θεέ μου», ψιθύρισε και έκανε το σταυρό της. Δεν αισθάνθηκε ποτέ οίκτο για την κακοτυχία της θυγατέρας και του γαμπρού της του Καρακόλια. Όσο ζούσαν έμενε στην κόρη της τη Χαρίκλεια. Έπειτα ξαναγύρισε σπίτι, το νοικοκύρεψε και καρτερούσε. «Κάποιος θα γυρίσει πίσω και θα διαφεντέψει το βίος του παππούλη του», έλεγε και προσευχόταν. Και να που επέστρεψε ο Αντρέας ο αγαπημένος της εγγονός. Εκείνη τον είχε αναστήσει. Είχε πάρει το όνομα του μακαρίτη και του έμοιαζε. Ήτανε λεβέντης σαν και κείνον. «Είν' ολόιδιος σαν τον Αντρέα μου, που το βόλι του φονιά έστειλε πρόωρα στον άλλο κόσμο», έλεγε και ξανάλεγε. Ο Αντρέας ο ταχυδρόμος γύριζε, καβάλα στον Ψαρή του, τα χωριά της Γούρνας φέρνοντας γράμματα και μαντάτα από όλον τον κόσμο. Τον κρυφοκοίταζαν οι νιες, και από τις πρώτες κιόλας εβδομάδες άρχισαν τα προξενιά. Σαν δημόσιος υπάλληλος είχε μεγάλη πέραση. Όμως ο Αντρέας είχε γνωρίσει πολλές δοκιμασίες στη ζωή και ήταν διστακτικός.

Ήταν μεγάλη παρηγοριά και για τη Στράταινα ο ανιψιός της ο ταχυδρόμος. Όταν είχε γράμμα, της το πήγαινε στο σπίτι και της το διάβαζε. Του έφτιαχνε καφέ και του έλεγε τον πόνο της. Της έφερνε και χαιρετίσματα, ακόμη και φιλήματα, από τις γυναίκες που είχε ξεγεννήσει στα χωριά της Γούρνας. Και κείνη τον συμβούλευε: «Να παντρευτείς, Αντρέα μου, έχει και το Αηδονοχώρι καλές τσούπρες». «Ευχαριστώ, θεια, εκτιμώ τη γνώμη σου».

*

Εκείνο το δειλινό, της είχε αφήσει η γειτόνισσα η Γιαννού τα μπιναρία να τα προσέχει. Ξύπνησαν και τα νάντευε. Είχε και η Γιαννού δυο παιδιά στην Αμερική και είχαν οικείες σχέσεις. Φώναξε τη Μαρίνα, την οχτάχρονη αδερφή των μωρών, που έπαιζε στο δρόμο, να την βοηθήσει ώσπου να έρθει η μάνα τους. Η Μαρίνα ανάλαβε τα μωρά και κείνη άρχισε να ετοιμάζει τα πράγματα για το τραπέζι. Έστρωσε την τάβλα στην αυλή. Ο μπαρμπα-Ντίνος έφερε τα πρόβατα. Μέχρι να τα αρμέξουνε με το Στρατή, βέλαζαν τα αρνιά που ήταν κλεισμένα στον τσάρκο. Βέλαζαν και οι μανάδες τους με τα τσιτωμένα μαστάρια. Τις μισάρμεγαν κι αφήναν αρκετό γάλα να βυζάζουν και κείνα. Έκλεισαν το κοπάδι στο μαντρί, τάισαν τα τσοπανόσκυλα για να το φυλάνε και κρέμασαν την τέσα με το γάλα στη φούρκα. Κατέφτασε και η Γιαννού από το χωράφι και μάζεψε τα παιδιά της.

Σε λίγο ήρθε και ο κουμπάρος ο Ηρακλής. Τους είχε στεφανώσει και είχε βαφτίσει το πρώτο τους παιδί το Νικόλα. Ο Νικήτας είπε το *Πάτερ ημών*, έκαναν το σταυρό τους κι άρχισαν να τρώνε.

– Νοστιμότατο το φαγητό, κουμπάρα. Θα το ζήλευε και ο μάγειρας του βασιλιά.

Εκείνη χαμογέλασε.

– Είν' χρυσοχέρα η Στράταινα, είπε η θεια Ντίνανα.

– Τα χρυσοχεράκια της φέρνουν στον κόσμο τα νεογέννητα, είπε ο Στρατής καμαρωτά.

Σήκωσαν τα ποτήρια.

– Στη υγεία σου, πάντα άξια!

– Παίρνεις κάνα γράμμα απ' τον Νικόλα μου, αφέντη κουμπάρε; Τι σου γράφει;

– Βεβαίως και παίρνω. Είναι καλά τα παιδιά. Κοντεύουν να ξεπληρώσουν τα εισιτήρια και μαθαίνουν τη γλώσσα. Κάθε αρχή και δύσκολη, είπε ο Ηρακλής.

Με το συμπάθιο, αφέντη κουμπάρε. Το 'χω βάρος που συμπαραστάθηκα στην τσοούπρα του Βούρλια. Τη γνώρισα την αδερφή σου τη Μαρούλα και συμεριζομαι τον πόνο σας. Ζήτησα συγχώρεση και απ' τους δικούς σου. Εμένα το 'φερε η μοίρα μου να βοηθώ τις γυναίκες, όποιες και να 'ναι, στις δύσκολες στιγμές τους.

– Ό,τι έγινε δεν ξεγίνεται, κουμπάρα.

– Αυτός ο Μάρκος, που 'βαλε σ'γάμπρο ο Βούρλιας, είν' ένας παλιάνθρωπος. Ρώτησα 'γώ κι έμαθα. Τώρα γεννοβολάει η τσοούπρα του και θα γεμίσει το χωριό καθάρματα, είπε ο μπαρμπα-Ντίνος ο Ιπποκράτης με γινάτι. Ταξίδευε στα χωριά και ήταν καλά πληροφορημένος.

Ο Ηρακλής ρώτησε τα παιδιά για τα μαθήματά τους και κείνα παίνευαν τον δάσκαλό τους.

– Δεν πιάνει μπάζα μπροστά του ο Αρετάς, είπε ο Αριστείδης.

– Δηλαδή, τι προτερήματα έχει ο Ελεφάντης που δεν είχε ο Αρετάς;

– Μας κάνει ωραία μαθήματα. Ξεχνάει να χτυπήσει το κουδούνι στο τέλος. Ο Αρετάς έβγαζε το ρολόι του με την καδένα κι ούλο κοιτάζε την ώρα.

– Μπορεί να 'χε δουλειά ο άνθρωπος.

– Σιγά τη δουλειά. Κατέβαινε στο κρασοπουλειό κι έπαιζε τάβλι. Ο Ελεφάντης έχει πολλά βιβλία και διαβάζει.

– Μας μαθαίνει και τραγούδια, και μας βάζει να γράφουμε δικά μας, είπε ο Νικήτας. Εγώ έφτιαξα στιχάκια:

Είμαι το στερνοπούλι μ' αδέρφια στην ξενιτιά.

Προσεύχομαι στην Παναγιά να γυρίσουν γρήγορα.

Να 'χω και 'γώ παρέα όπως ούλα τα παιδιά.

– Μπράβο, Νικήτα, θα γίνεις τραγουδοποιός στα σίγουρα.

Συγκινήθηκε η Στράταινα και φύσηξε τη μύτη της. Ο μπαρμπα-Ντίνος έστειλε τα παιδιά στο κρασοπουλειό να του αγοράσουν σπιρτα. Έπειτα είπε:

– Άρχισε να παραπονιέται ο Νυφισάκος που δεν κατεβαίνει στο μαγαζί του. Προχθές έλεγε: «Τι θέλει και διαβάζει τόσα βιβλία ο βλοημένος; Αφού τέλειωσε τις σπουδές. Τώρα είν' δάσκαλος». Η παρουσία του δάσκαλου τραβάει πελάτες. Δεν αποκλείεται να βρει το μπελά του ο Ελεφάντης.